

Viljelijäklubi 2.2.2026 klo 12-13

EU:n ennallistamisasetuksesta ja turvepeltojen vettämisestä kosteikoiksi

Antti Miettinen

Lapin elinvoimakeskus, ilmastoyksikkö

EU:n ennallistamisasetuksesta

- EU:n ennallistamisasetuksen tavoitteena on parantaa luonnon tilaa soilla, metsissä, maatalousympäristöissä, tuntureilla, rannoilla, merellä ja sisävesissä
 - Alue, jolla luonnon tilaa parannetaan, voi säilyä talouskäytössä
- Maatalousekosysteemien luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi
 - Jäsenvaltioiden tulee tehdä ennallistamis- ja vettämistoimia turvepelloilla
 - Lisäksi on otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla monimuotoisuutta mittaavien indikaattorien kehityssuunnat saadaan kasvaviksi
- Asetuksen toimeenpanoa varten laaditaan parhaillaan kansallista ennallistamissuunnitelmaa, jossa määritellään keinot asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi
 - Suunnitellut ojitettujen turvemaiden ennallistamis- ja vettämistoimet ovat viljelijöille ja maanomistajille vapaaehtoisia
 - Ennallistamisasetuksen toimeenpano on sovittu toteutettavaksi Suomessa niin, että ruoantuotantoa ei vaaranneta

Turvepellon määritelmästä

- Turvemaata määritellään eri yhteyksissä eri tavoin
 - Esimerkiksi Suomen CAP-suunnitelmassa turvemaalla tarkoitetaan maata, jonka muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 %
 - Ennallistamisasetuksessa ei ole turvemaalle määritelmää artiklassa 2
- Kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa käytettävää turvepellon määritelmää ei ole vielä päätetty
 - Pohjaesitys määritelmäksi on vähintään 40 cm paksu turvemaata, joka saa maataloustukea
- Määritelmän mukaisesta turvepeltojen pinta-alasta lasketaan ojitetujen turvemaiden ennallistamis- ja vettämisvelvoitteet vuosiksi 2030, 2040 ja 2050
- Kaikkia toimenpiteitä ei tarvitse tehdä turvepelloilla ja turpeentuotannosta poistuneilla alueilla, vaan vettämistoimia voidaan tehdä enintään 40 prosenttiin saakka alueella, joka on ojitettua turvemaata muussa maankäytössä kuin maatalouskäytössä ja turpeen tuotannossa

Ei-tuotannollisten investointien tuki (ETI-tuki) kosteikkojen perustamiseen

- Tukea voi saada
 - Maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävien kosteikkojen perustamiseen
 - Maatalouden vesiensuojelukosteikkojen perustamiseen
 - Turvepellon muuttamiseen ilmastonmuutosta hillitseväksi kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi
 - Turvepeltoja ovat pellot, joiden muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 %
 - ETI-tuella voidaan ennallistaa vain sellaisia turvepeltoja, joille voitaisiin myöntää pinta-alaperusteisia peltotukia
- Tukea voivat saada
 - Viljelijät, rekisteröidyt yhdistykset ja vesilain ([587/2011](#)) luvussa 12 tarkoitetut vesioikeudelliset yhteisöt
 - Hakijalla on oltava Y-tunnus

Ei-tuotannollisten investointien tuki (ETI-tuki) kosteikkojen perustamiseen

- Tuen määrä
 - Enintään 12 000 €/ha, jos perustettavan kosteikon pinta-ala on yli 0,5 hehtaaria
 - Jos kosteikon pinta-ala on 0,3–0,5 ha, voi tukea saada korkeintaan 4 100 € koko kosteikkoa kohden
 - Lisäksi kosteikkosuunnitelmille ja esimerkiksi kaivurin työveloitukselle sekä työntekijöiden ja työjohtajan tuntipalkkoille on määritelty hyväksyttävät enimmäiskustannukset
- ETI-tukea voi hakea ainakin kuluvan CAP-ohjelmakauden loppuun asti vuoteen 2027
 - Vuonna 2026 on todennäköisesti kaksi päivämäärää, joihin mennessä hakemukset on jätettävä
- Vuonna 2026 suunnittelukustannukset voidaan sisällyttää osaksi investointikustannuksia
 - Vaihtoehtona on rahoittaa investoinnin suunnittelu Neuvo-rahalla

Kosteikkojen hoitosopimus ja hoitokorvaus

- Kosteikkohankkeen valmistuttua tulee solmia viisivuotinen hoitosopimus
- Sopimusta voi hakea viljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö
 - Viljelijän tulee täyttää maataloustoiminnan vaatimus, jotta hänet voidaan katsoa viljelijäksi
 - Maataloustoimintaan sisältyy maataloustuotteiden tuottaminen eli kasvien kasvattaminen pelto- tai puutarhaviljelyn menetelmin sekä tuotantoeläinten pito
- Sopimusalueesta on tehtävä hoitosuunnitelma ja aluetta on hoidettava suunnitelman mukaisesti
- Hoitotoimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa tai tiedot tehdyistä hoitotoimenpiteistä on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin
- Korvauksen määrä on 500 €/ha/vuosi
 - Sopimuslohkot ovat maatalousmaan ulkopuolista aluetta eli niille ei makseta muita peltotukia (kuten perustulotukea, luonnonhaittakorvausta, ekojärjestelmätukea yms.)

Hyödyllisiä linkkejä

- Ilmastoyksikkö on tuottanut kaikille avointa materiaalia ilmastotyön tueksi kunnissa ja alueilla. [Tästä linkistä](#) pääsee työkalukirjastoon.
 - Työkalukirjastosta löytyy muun muassa [linkki](#) maanomistajalähtöisesti toteutettuun eOppiva-kurssiin Minne vesi kulkee? – Valuma-aluesuunnittelun abc
 - Lisäksi työkalukirjastosta löytyy [linkki](#) kosteikkotietokorttiin. Tietokortin sisältöä päivitetään parhaillaan ja päivitetty tietokortti lisätään työkalukirjastoon helmikuun aikana.
- Ruokaviraston sivuilta löytyy tietoa
 - [Ei-tuotannollisista investoinneista](#)
 - [Kosteikkojen hoitosopimuksesta](#)
- [Linkki](#) keskustelualustalle, jolla kerätään kokemuksia ja näkemyksiä kahdesta maaseutuja ja saaristoa koskevasta ajankohtaiskysymyksestä
 - Keskustelu luonnon ennallistamisesta avautuu 18.2.2026

Elinvoimakeskus

Kiitos!

Antti Miettinen

antti.miettinen@elinvoimakeskus.fi

Puh. 050 46 83 771